

Segona època de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

DUAS CARTAS.

Sr. D. March Mir. — Sant Sadurni de Noya.

Barcelona 28 de Febrer de 1897.

Amich March: ¿á quí, millor que á tú, puch dirigir-me pera
datos sobre la nostra rassa de llana, coneguda per moltó tarra-

Figura 435. — Moltó tarragoní.

goní, que va desapareixent de la superfície de la terra catalana;
no sé si pera reapareixer en altre indret ab un nom que no siga
l de son origen? Dich aixó, perque recordo que en la teva casa

COLABORADORS.

Dr. D. Casimiro Brugués, professor químic.
D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
» Frederich Benessat, químic.
» Geroni Bolivar, enginyer.
» Mariano Capdevila y Pujol, enginyer.
» Joseph Camp y Pradell, propietari rural.
» Pau Estruch, viticultor.
» Manuel Gispert, enginyer.
» G. J. de Guillen-García, enginyer.
» Joseph Mas, agricultor.
» J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
» Joan Miravent y Colomer, viticultor.
» Emili Pascual y Amigó, agricultor.
» Joseph Porta, professor veterinari.
» J. Pradell, agricultor-propietari.
» Leopoldo Rius, viticultor.
» Ramon Roigé, farmacéutich.
» Emili Tarré, naturalista.
» Manuel Terré y Cirera, metje.
» Antoni Torrents y Monner, périt químic.
» Anton Ubach y Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ: D. Francisco X. Tobella de Argila, périt agrónomo.
Primpesa, 11, 3.er — BARCELONA.

La suscripció se paga per anyadas de 5 pessetas y á la bestreta, al carrer
del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria.

ANUNCIANTS.

Maquinaria agri- cola.

Albert Ahles.
Valls germans.
Enrich Soler.
M. Salvatella.
Moratones y C.^a
Máquinas per empeltar

Guanos y adobs, so- fres y sulfats.

J. Alesan.
Permanent nitrate com-
mittee.
Amadeo Cros.
Sofre gris de Biabaux.

Ceps americans.

Estació Ampelográfica
Catalana.
Martial Ombrás.
Mir, Romeu y C.^a
Ceps americans per
vendre.

Arbres.

Joseph Tobella.
Joan Camprubí.

Varlos.

Liniment Boyer-Michel
La Catalana de Segurs.
Talpicida-Almera.
Turtós de coco y de
llinosa.
Banch Vitalici de Ca-
talunya.
Fábrica de vidriería de
Joan Vilella y C.^a
Apicultura movilista ó
moderna.
Protector de suro pera
empeltar las vinyas,
per J. Rabasa.
Mástic vegetal inalte-
rable.
Successor de A. Bosch.

Llibres.

Construcciones é indus-
trias rurales.
Biblioteca Agrícola Ca-
talana de L' Art del
Pagés.
Reglas prácticas pera
obtenir bons olis.

SUMARI:

Duas cartas, de Fran-
cisco X. Tobella y March
Mir. — Efectes del nitrat
de sosa en lo cep. Probas
de 1896, per M. Capde-
vila y Pujol. — Viticul-
tura americanista, per
Pau Estruch. — La glo-
sopeda y son tractament
homeopátich, per lo Doc-
tor Pinart. — Pere Se-
cases y Pernal.
VARIETATS. — Lo bar-
ber Pau Nolas (tipos ca-
sulans), per Emili Pas-
cual Amigó.
NOTICIAS, CULLITAS,
FIRAS Y MERCATS. — Vins
artificials. — Mercats de
Sant Celoni, Vendrell y
Vich.
Firas y festas majors
de Catalunya.

payral era ahont anys endarrera hi tancava y podia admirarshi una rassa tan predilecta, que era ab la que s' assortia 'l consúm de Sant Sadurní de Noya. Suposo que encara trovarás alguna d' aquelles llibretas ahont apuntavau 'l pés diari dels caps de bestiar destinats al Escorxador de ton poble natal y més, si continuhéu encara ab lo mateix. Recordo també que un dia de festa major, allà en nostra juvenesa, trovantme hostatjat en vostra hospitalaria casa; ahont la taula hi era sempre parada pe'ls amichs y per la parentela y 'ls llits hi estavan igualment en disposició de pèndrehi la horitzontal los afadigats balladors; vaig assentarme entremitx de la gran taulada, y després de la consabuda sopa rural ab mandonguillas y dels aristocrátichs macarrons ab caldo de festa major, entràrem ab la carn d' olla de Nadal sense faltarhi res de tan senyalada diada, seguint després lo típich y obligat *platillo* ab peras *rellenas* y algunas altres més passadas suculentas y acabant ab el rostit de cuixa de moltó tarragoní, que 's confonia ab la de badella; de tal qualitat sería la carn de llana en temps que la de pel no era dolenta y de tal grandaria serían las rodanxas que envoltavan l' os sapat de la cuixa rostida.

Deixant donchs á un cantó, en gracia als imborrables recorts que guardaré per sempre més de Sant Sadurní, empori de la agricultura moderna de Catalunya; á tú 'm dirigeixo pera que 'm contestis á la pregunta avans formulada, indicantme la teva opinió, sempre respectable, á qual objecte t' envió un foto-grabat d' un moltó que habent nascut á últims de Desembre de 1895, fou comprat per 26 pessetas en lo Mercat de bestiar, á Barcelona, per Pascua florida en Abril de 1896, pesant uns 14 kilos en viu. Fou fotografiat en 28 de Janer de 1897 y pesá 70 kilos. Mort al mes següent feu 40 kilos nets (1).

Ab aquets datos y 'l retrato del bè en qüestió, me penso, amich March, que ja n' hi ha prou y massa pera que obtinga contestació, robante algunas horas de tas múltiples ocupacions particulars y si encara te deixa temps lo càrrech de Diputat per

(1) Era de D. Joseph Brunet, fabricant de gaseosas, carrer de la Cruz de los Canteros, número 19, al Poble Sec, districte d' Hostafranchs. — Barcelona.

Hi ha pera vendre á molt bon preu una partida de 1.500 EMPELTS DE SUMOL Y XAREL-LO sobre riparia Gloria y rupestris Martin, molt ben soldats, donchs son de dos anys y tenen 40 centímetres de llargada.
Informarán en la Administració de L' Art del Pagés, Primpesa, 11 y 12, Barcelona.

VENTALLS
ESPANTAMOSCAS
RODOLINS
Fanals de paper y
Bombas.

Se fan més be y
més barato qu' en
cap altra casa.

Carrer del Bou de la
Plassa Nova, 13,
BARCELONA.
Gran assortit de
papers de seda.

AMADEO CROS.

Primpesa, 21, Barcelona.

FÁBRICA EN BADALONA DE PRODUCTOS QUÍMICHS
PERA LA INDUSTRIA Y AGRICULTURA.

Ácids. — Nitrats. — Pirolignits. — Acetats. — Minis. — Alcohol methylich. —
Preparats d' estany. — Sulfat ferro y altres. — Superfosfat, etc.

MATERIAS PRIMERAS PER ADOBS.

Carbonat potassa. — Cloruro potassa. — Sulfat potassa. — Nitrat potassa. — Nitrat sosa. — Sulfat sosa. — Sulfat ferro. — Sulfat magnesia. — Sulfat amoniach. — Fosfat calcs d' os. — Fosfat calcs mineral. — Fosfats precipitats. — Superfosfat calcs. — Kainit. — Sofres. — Sulfat coure.

un districte tan rural com lo teu, al que estás consagrat en cós y ánima pera vetllar per sos interessos, sense oblidar los generals de la nostra Regió, tan ben representada Provincialment per tú.

Que Deu te guard y bona salut te desitja ton bon amich
FRANCISCO X. TOBELLA.

Sr. D. Francisco X. Tobella,

Director de L' ART DEL PAGÉS. — Barcelona.

Molt estimat amich: tinch oberta devant meu la teua estimada carta á la que vaig á dar contesta desseguida, agraphinte avans de tot tas lloansas per mon poble, que bé las mereix, tant com poch mereixo jo las que m' endressas.

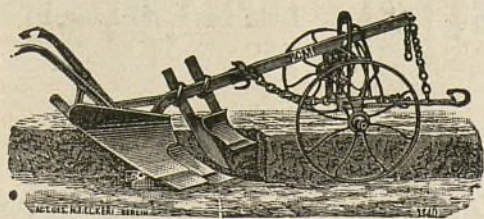
Verdaderament es crúa llástima que vagi perdentse en nostra terra la rassa de moltons tarragonins que tant expressa era pera aprofitar las pasturas de nostras montanyas y plans escasos d' herbas. Lo moltó tarragoní, baix lo punt de vista de la pastura, té més semblansa ab lo bestiar cabrall que ab lo llanar. De tot fa ventre, y deixant moltes vegadas l' herba terrera per la brosta dels coscóns y romaníns torna al corral portanthi una faixina d' escapsaduras d' aquellas y altres plantas.

Veig que 't recordas de la bondat de la carn del tarragoní. Y tens rahó: no hi ha, diguin alguns lo contrari, no hi ha pas cap altre mena de bestiar de llana que la dongui tan fina. Aquí, que durant tants anys habíam tingut taula d' aquella carn, es ahont més bona memoria ha deixada y jo mateix sense haber estat may ni *gurmand* ni *gurmet*, recordo que 'm menjava una costella á la brasa y á fé qu' eran grossas (devegadas d' una tersa) y avuy no puch empassarme una petita llonsa del bestiar que are s' estila matar.

Mes, d' altre part, se comprén lo per qué ha deixat de consumir-se la carn de moltó tarragoní. Primerament hi han contribuït los interessos dels carnicers que més s' estiman dos caps de deu carniceras cada un, que un de vint. Y aixó 's comprén. Ab dos caps tenen dos jochs de menuts (sang, fetxe, peus, cap,

Bombas pera trafegar vins, pera regar, per agotaments é incendis. — Prempsas y Filtres pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blat de moro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclets. — Aparells pera combatre lo mildew y la Pyrula. — Basculas y mánegas de totas classes. — Gran assortit d' articles pera cellers y botillerias.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.
Instrumentos aratoris de totas classes y sistemas. — Catálechs gratis (de franch.)

GRAN DEPÓSIT
DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE
Albert Ahles

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

INSTRUMENTS ARATORIS DE TOTOS CLASSES Y SISTEMAS.
Catálechs gratis (de franch.)

Ayuntamiento de Madrid

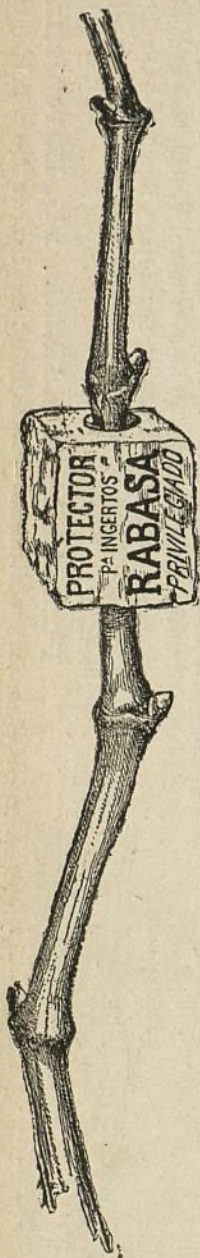
GRAN DEPÓSIT

DE
MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINÍCOLA
DE ALBERT AHLES

SUCCESSOR de la Sucursal Noel de París.
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

PROTECTOR

DE SURO

PERA EMPELTAR
LAS VINYAS.

**PROTECTOR
DE SURO**
PERA EMPELTAR
las vinyas.

AB PATENT D' INVENCIÓ.

*El mellor sistema,
més efícaç
y económic.*

J. RABASA

Palma Sant Just, 12.
BARCELONA.

tripas, etc.) y duas pells en lloch d' una de cada cosa. La diferencia no cal pas que te la espliqui.

En segon lloch, lo mateix consumidor no busca pas sempre la bondat de la carn; busca la baratura y la fácil repartició d' aquella. No vindrán bé á las mestressas de las nostras casas, mitxa dotzena de costellas, ó bé una cuixa que fassin dos ó tres carniceras sino que 'ls será més repartidor, ab lo mateix pès, tenirne una dotzena d' aquellas ó duas cuixas per lo día d' una festa y fins, y pot ser en primer terme, per lo gasto diari.

Per lo tant, l' interés del carnicer per un costat y el de las nostras mestressas per altre han convingut en tirar á terra la cria del bestiar tarragoní.

Are; ¿vols saber algunas notas de las llibretas vellas de quand portabam taula de moltó tarragoní en aquesta vila? Vételas aquí pocas ó molts,

Podría ensenyarte notas tretas de la cria d' anyells sortits d' un remat d' ovellas tarragoninas que pasturaban en las montanyas de Subirats, quand mon bon pare, que al Cel sia, me feya cuydar d' aquell bestiar. Veníam los xays per Pascua á alguns negociants de Barcelona. Lo preu variaba de sis y mitxa á vuyt pessetas per arroba, pes viu. En las llistas que he pogut guardar no faltan moltíssims sisos en la columna de las arrobas. Y un anyell que fes 6 arrobas, á 7 pessetas arroba valia 42 pessetas. Veritat que aquest punt sols hi arribaban los primerenchs, però es lo cert que xays d' altre mena no hi arribaban may.

Respecte als moltons, no t' estranyi l' exemple del que me envías fotografiat. Com á datos puch donarte los següents:

Quand va fer Barcelona la Exposició del 88, hi había lo projecte de fer una secció per lo bestiar. Engrescat per la idea, vaig guardar dotze moltons tarragonins per mostra, propositme portarlos á la Exposició per ferlos veure. No vaig caure en lo cas, que veig are repetir-se sempre, de que basta que una cosa tinga interés agrícola pera que no suri. Deixemho corre.

Lo cert es que 'ls moltons no van anar á la Exposició, però si que á copia de menjar se 'm van fer grassos, tant, que no vaig trovar qui volgués matarlos. Per sort encare vaig poderlos fer passar á Igualada, á poch preu per carnicera, y de la nota del

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPS

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademes de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més primos; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors, tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's suprimeixen las lligadas ab rafia y, per consegüent, lo molest y entretinut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquireix més vigor y ufana, y al engroixir-se, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en contats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep á ran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diámetro més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calantlo després ab terra.

Convé no confondre aquest sistema ab altres qu' han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals lo cent.**

pès se pot deduhir que van fer 48 carniceras, pes net, cada un, aixó es, referintme al sistema métrich, 57 kilos 60 per cap.

No sé si recordarás lo manso que teníam quand vares venir á casa per veure 'l remat. Però si tú no te 'n recordas se 'n recorda 'l pastor, el Ramon, conegut tant dels pobres pagesos que crien bestiar com de las afortunadas companyías que donan abast á Barcelona. Lo Ramon t' asseguraria que aquell esqueller, lo *Cap-blanch*, com ell y tots li déyam, va fer en net 59 carniceras lo que fa 70 kilos 80.

Y anys endarrera 'l mateix Ramon pastor había fet matar á compte nostra un be esqueller que había guardat com á tal molts anys: lo *Pardalet*. Aquest moltó va pesar en carn neta 64 carniceras, igual á 76 kilos 80. Aixó ja sembla lo pes d' un badellet.

Vet'aquí lo que puch dirte respecte á las notas que 'm demanas: crech que aquestas pocas parlan prou.

Are tú millor que jo sabrás quants caps de bestiar tarragonins se matan per el consúm de Barcelona. Jo sols puch dirte que per fora no se 'n mata cap ni un; si de cas es una estranyesa. Fa poch dias que 'n va venir un escabot de primals y quand los veyia portar cap al escorxador menats per lo mateix Ramon pastor de tarragonins anys en darrera, me semblava que fugían de sobre meu los anys, que tornaba á aquell temps que consumían aquella carn á casa nostra y deploraba 'l mal gust de aquells que avuy més s' estiman comprar carn barato, encare que tinguian de llessarla, que gastarse menos diners en carn bona de la que no 'n quedaria ni una mica en la plata.

Adeu, Xavier, sempre teu amich afectíssim,

MARCH MIR.

Sant Sadurní de Noya, 4 Abril 1897.

EFECTES DEL NITRAT DE SOSA EN LO CEP.

Probas de 1896.

Empleant lo nitrat de sosa en la finca de D. Joseph Tobella, situada á Sant Pol de Mar, en 28 de Mars y en la quantitat de 250 kilograms per hectárea, es á dir, 10 k. en la vinya del paratje anomenat *Rasclosa*, de peus americans empeltats de cep indí-

SOFRES GARANTITS. *Flor de sofre. — Barreja de sofre y sulfat de coure. — Mata-oidium sulfatissat. — Esteatita cúprica. — Sulfat de coure garantit.*

Polvo catalá contra l' Oidium y Mildiu.

Magatzém de drogas J. ALESAN, carrer de Freixuras, 23.—BARCELONA.

GUANOS Y ADOBS PERA LAS TERRAS

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

(ADOB COMPLERT APPLICABLE A TOTS LOS CULTIUS).

ADOB ESPECIAL PERA LLÍ, CANEM, RAMI, y demés plantas textils.

ADOB PERA BLATDEMORO Y CANYA DE SUCRE.

ENSOFRAT ECONÓMICH DE LA VINYA

ab los polvos **MATA-OIDIUM**. — *Resultats práctichs y segurs.*

Depósit: carrer Freixuras, 23, magatzém de drogas J. ALESAN.—Barcelona.

Ayuntamiento de Madrid

GUANOS Y ADOBS

PERA LAS TERRAS.

Premiats en 14 Exposicions nacionals y extrangeras

Magatzém de drogas J. ALESAN.

Freixuras, 23, Barcelona.

gena, en una zona de 20 metres \times 20 metres = 40 metres quadrats ó sigan quatre àreas, comprenent 208 ceps; en comparació ab altre sense nitrat, del mateix perímetre y número de ceps, en lo mateix paratge y al costat de la primera y lo més igual en lo dia de la operació, habent dispensat á abduas zones las mateixas prácticas culturals fins la complerta maduració de sos fruyts, los resultats segons D. Joseph Tobella foren los següents:

Després de poch temps se notá que 'ls ceps de proba demostraren molt palpablement una ufana en comparació del total de la vinya, que demostrá sense cap dubte la eficacia del nitrat de sosa empleat. Arribat lo temps de la recolecció dels fruyts se procedí á medir los sarments, trovant que quasi la totalitat dels ceps de la zona nitrada median 80 centímetres més que 'ls no nitrats. En quant á la producció se pot dir que tant en quantitat com en qualitat fou aproximadament la mateixa, y s' explica bé per quant lo vinyat estava atrassat d' adob, podentse donchs assegurar que ha sigut molt profitosa la proba, no tan sols per la bona y millor vegetació de la vinya sí que també, com es d' esperar, donada la major forsa vegetativa adquirida, pera 'l major rendiment de la cullita vinenta.

En la mateixa zona de quatre àreas del any passat del vinyat filoxerat de la finca «Ca 'N Serra», en Alella, el masover Joseph Vila aplicá lo nitrat de sosa en 20 de Mars á igual dosis que l'any anterior, es á dir, á rahó de 250 k. per hectàrea ó siga 10 k. en las quatre àreas.

Resultats:

Zona ab nitrat.	39'200 k. de fruyt.
Zona sense nitrat.	18'800 k.
Aument.	20'400 k.

Aument per hectàrea 510'000 k. de fruyt.

Valor aproximat del augment. 76'50 pessetas.

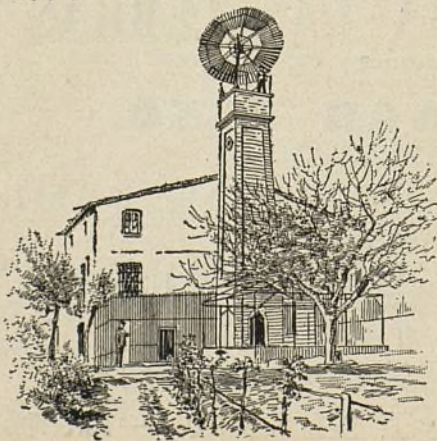
Id. cost del nitrat. 70

Benefici per hectàrea. 6'50 pessetas.

En dos vinyats en que la *filoxera* ha aparegut més posteriorment que en l' anterior, quin masover es Joaquim Fermin, si-

Hi ha pera vendre una gran partida de RESIDUOS D' UNA INDUSTRIA, molt útils com adobs pera la vinya y garrofers y de resultats probats, que se donará á bon preu.

Informarán en la Administració de L' ART DEL PAGÉS, Primpcesa, 11 y 12, Barcelona.

MOLINS DE VENT per regar, per serrar y per moldre.
TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI que ab un petit animal donan un doll d' aygua per poguer regar á tesa.

RODAS PER REGAR, per molins y per fàbricas.

TURBINAS PER MOLÍ y electricitat.

ARIETS y tota mena de màquines per aygua.

ENRICH SOLER.

Ausias March, 149, BARCELONA.

CEPS AMERICANOS

PER VENDRE.

LOTS y GIRAUD.

Primpcesa, 12, entr.º

tuats també en Alella, en la propietat del Sr. Marqués de Castellvell, se prengué en cada un una zona de duas àreas, ab sas corresponents zones de comparació, aplicant el nitrat de sosa també en 20 de Mars y també á rahó de 250 k. per hectàrea, ó siga de 5 k. per zona.

Resultats:

1. ^a —Zona ab nitrat.. . . .	49'00 k.
Zona sense nitrat.	37'00 k.
Aument.	12'00 k.

Aument per hectàrea, 600 k. de fruyt.

Valor aproximat del augment. 90 pessetas.

Cost del nitrat.. . . . 70 »

Benefici per hectàrea. 20 pessetas.

2.ª—Zona ab nitrat.. . . . 39'00 k.

Zona sense nitrat. 28'00 k.

Aument. 11'00 k.

Aument per hectàrea, 550 k. de fruyt.

Valor aproximat del augment. 82'50 pessetas.

Cost del nitrat.. . . . 70 »

Benefici per hectàrea. 12'50 pessetas.

Aquestos tres vinyats poden considerarse com complertament destruïts per la *floxera* y ja sols pot esperarse que l'any vinent produheixin fruyt las zones nitratadas degut al relatiu vigor que 'l nitrat ha donat als ceps d' aquestas zones.

La consecuencia d' aquestas esperiencias en vinyats floxerats, demostrada sobre tot per la relativa á la zona que ha rebut dos anys consecutius nitrat, en la qual se cullí en 1895, 100'400 kilos de verema y 64'400 k. en la zona de comparació es que, el nitrat de sosa permet allargar lo més possible la existencia d' aquestos vinyats quedant encara en los penúltims anys un benefici sobre 'l cost del nitrat empleat.

Nostra opinió vé corroborada per la experiencia que á nostra indicació se serví fer D. Therenci Thos y Codina en sas propietats situadas en el terme d' Argentona en un vinyat en plena producció si bé ja un poch floxerat.

MÁSTIC VEGETAL INALTERABLE

PERA TOTA CLASSE D' EMPELTS

y feridas de las plantas

Indispensable als arboricultors, hortelans, jardineros, viticultors y agricultors en general.

Se pot usar sempre y no danya may. Una sola capa basta pera cubrir l' empelt y curar las feridas dels arbres.

BARCELONA. — Carrer de la Primpcesa, 11 y 12. — BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

GRAN ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

de JOAN CAMPRUBÍ, en Sant Joan Despí.

Gran colecció d' arbres de tota mena de las millors classes trovarán los que 'ns honrin ab sas demandas. — Los criaderos están situats á poca distancia de Barcelona, a prop del baixador de Sant Joan Despí, sobre la via férrea de Tarragona y tocant á la carretera de Sant Boy del Llobregat.

Pera las demandas, dirigirse á JOAN CAMPRUBÍ, horticultor.

Sant Joan Despí.—Barcelona (Espanya).—Sant Joan Despí.

✠ Pera cerciorarse de la veritat de nostre anunci, nos será molt agradable una visita de nostres clients als establiments de producció.

JOAN CAMPRUBÍ
HORTICULTOR.

Sant Joan Despí.
Barcelona (Espanya).

Ditas experiències se verificáren en 28 d'Abril, aplicant el nitrat á rahó de 250 k. per hectàrea corresponent á las quatre àrees 10 k. de nitrat.

A pesar de no haber plogut fins á últims d'Agost, á mitjans d'aquet mes, diu el Sr. Thos, la zona nitrada oferia major ufana y color més intens en los pámpols, fentse donchs visibles los efectes del nitrat.

Afegeix el Sr. Thos que pot desde luego afirmar que l'empleo del nitrat es ventatjós pera la vegetació y la producció dels ceps.

Apart del major augment de producció obtingut per l'empleo del nitrat de sosa en los ceps americans empeltats, augment que indubtablement vindrá demostrat en las probas que aquest any se prossegueixen en major escala á Sant Pol, creyém que la major forsa vegetativa que desde 'l primer any aquet adob las hi comunica, demostra la utilitat de son empleo en las novas plantacions, pera forsar y adelantar son desentrotllo y, potser, en últim resultat, avansar d'un any sa producció, sobre tot si s'ajuda la acció del nitrat de sosa ab una porció adequada de fosfats y de sals potássicas.

MARIANO CAPDEVILA Y PUJOL.

VITICULTURA AMERICANISTA.

Amant sempre de donar á coneixer á la viticultura mas observacions é inspeccions, sían bonas ó dolentas, ab la present li envío un cep empeltat de tres anys, mort á causa d'uns insectes, especie de corchs que també 'ls hi envío en una ampolleta pera que pugui inspeccionarlos ó ferlos inspeccionar, estudiant al mateix temps sa procreació y alimentació; puix entench que si la procreació fos molt rápida, constituhiria una plaga més pera la viticultura. Sembla que 'ls corchs comensaren sa tasca quand lo cep entrá en sava y per los punts ahont aquesta tenia més corrent ó més aglomeració. Lo corch que treguí menos entrat en la fusta, fou 'l que estava més prop la soca com podrà véureho per las incisions.

No hi ha motiu per alarmarse, porque se tracta d'un sol cep y ab bastant deteniment he mirat tan al voltant d'aquest en la

GRANS VIVERS DEL PANADES.

Empells, arrelats y estacas.

VINYAS AMERICANAS Y EUROPEO-AMERICANAS
Sant Sadurní de Noya. — MIR, ROMEU Y C.^a — Sant Sadurní de Noya.

MIR, ROMEU
y Companyia.

S. Sadurní de Noya

Envian los catàlechs y preus corrents de sos productes á qui 'ls demana.

NO MAS FUEGO.- ¡70 años de buen éxito!

LINIMENTO BOYER-MICHEL.

Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifafes, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidropesías, oftalmias y enfermedades de la garganta y de l pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inapreciable, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

Ayuntamiento de Madrid

mateixa vinya, com en altres plantacions, y no he vist rastre en lloch més; però crech deu estudiarse per lo que puga succehir. Fets los estudis, estimarém reservi lo cep, donchs desitjo retenirlo per incloure'l en ma colecció d' experiments.

Las empeltadas enguany presentan molt bon aspecte, però si continúa la secada y los pagesos no tractan als empelts com deu ferse, no obtindrán tan bon resultat com semblava.

Si no plou en Abril, á derrers d' aquest mes ó primers de Maig, deuen repassarse las empeltadas, y regar els aixarts que no brotin; la regó deu ferse del modo següent: se descolga l' aixart fent com una cassola en son voltant, s' hi tira un porró d' aygua poch més ó menos y després de fosa l' aygua y mitx seca la terra, tornarlos á tapar, porque aquesta no 's ressequi y esquerdi. Deuen també tenir cuydado en sulfatar los brots dels aixarts en son degut temps, puix l' any passat se perderen moltíssims empelts, quand tenint de dos á tres pams de brot, foren atacats per lo *mildiu*, no postaren y assecats per las glassadas.

S' aproxima la temporada d' esporgar las vinyas, aqueixa es una feyna en que molts viticultors deurían fixar més sa atenció de lo que acostuman; la major part de dita feyna, per aquesta contornada, s' encarrega á donas y á baylets com si fos la més senzilla del mon. L' esporgar els ceps, té més importancia de la que en general li donan els viticultors, ne té tanta ó més que la poda, puix ben mirat, la esporgada, es lo preliminar ó fonament de la poda, tant es aixís, que si 'l cep no está esporgat ab conciencia ó coneixement, la poda no pot ser ben feta y 'l cep no 's desentrotlla com deuría. Per aixó 's veuen tantas vinyas ab podas desastrosas; y es, que molts viticultors coneixen la forsa de vegetació que prenen los ceps del pays empeltats sobre americans, y pera equilibrar son desentrotllo, es idea general ó comú que se 'ls hi ha de donar cástich, y ho fan podant llarch á quatre ó més borrons, per qual sistema s' allarga massa y aniquila la vinya; mentres que al esporgarla, el pagés pràctic és intel·ligent deixa los brots necessaris y més apropiats á cada cep, y al podar, en lloch de podarlos llarchs, los hi deixa més brocadas, fa la formació dels ceps á son gust, y aquets pujan ab més robustesa y millor fruyt.

MINERAL FRANCÉS premiat en las Exposicions Universals é Internacionals d' Avignon, 1890; Lyon, 1894; Burdeos, 1895 y ab medalla d' or en la de Montpeller, 1896.

SOFRE GRIS DE BIABAUX.

Destrucció radical de las maluras de la vinya, *Oidium*, *Mildiu*, *Black-Rot*, *Rot*, *Blanc*, *Anthraxosis*, etc.—Combat lo *negre* dels olivers, taronjers, llimoners y demés arbres fruyters; las maluras criptogàmicas de las verduras, especialment de la tomatera, y fa fugir dels horts y jardins los pugsos, orugas, formigas y demés insectes danyosos. —Economia notable, tant per lo seu baix preu com per la menor quantitat que se 'n necessita.

Deposits: BARCELONA: Suc-cessor de B. Bofill, carrer de la Príncepsa. — Reus: Joan Vilella y C.^a; Joseph Gambús. — VALENCIA: Fills de Blas Cuesta; Abascal, Igual y C.^a; Fillol y Garreta. — TORTOSA: Enrich Carpa.

BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYIA GENERAL DE SEGURS SOBRE LA VIDA A PRIMAS FIXAS.

Capital de garantía 10.000.000 de pessetas.

Fins al 30 Juny de 1896 la Companyia ha contractat 18.222 pólizas assegurant capitals per 103.346.168'75 pessetas.

Fins al mateix día ha pagat per sinistres 4. 681.431'09 pessetas.

Direcció y oficinas generals:

BARCELONA. — Carrer Ample, núm. 64.

Ayuntamiento de Madrid

BIBLIOTECA AGRICOLA CATALANA
de L' ART DEL PAGÉS.

Consta de 6 volums á 1 pesseta cada un.—*Príncepsa*, 12, *entresol*, Barcelona.

MÁQUINAS PARA EMPETAR DE 4 A 5 MIL CEPES DIARIOS
PREU: 75 PESSETAS UNA
 Carrer de la Primpcesa, 11, entressol, Barcelona. Rafà á 6 rals kilo.

CONSTRUCCIONS É INDUSTRIAS RURALES
 per D. JOSEPH BAYER
 Quedant poch exemplars d'aquesta tan útil obra per tots los propietaris rurals, diferents vegades anunciada en aquesta Revista al preu de 10 pessetas exemplar, y desitiant son autor realisar en preu plan-so los que li quedan, ha resolt fer una rebaxa del 20 per 100 per tots los suscriptors á l'Art del Pagés que passin á recullir dita obra en lo Consultori-Mostrari agrícola, Primpcesa, 12, entressol, con-tantoshi solament 5 pessetas los dos tomos.

Pera entendre la manera d' esporgar, no cal explicacions, basta que 'l viticultor s' hi fixi per coneixer quins brots pot treure y quins hi ha de deixar, y fixantshi solsament, se farà cárrech de la importancia que té la esporgada pera que la poda pugua ser com deu, y per tant la bona forma dels ceps.

PAU ESTRUCH.

Gelida 6 Abril 1897.

LA GLOSOPEDA Y SON TRACTAMENT HOMEOPÁTICH.

La *glosopeda* es una malaltia qual estudi no solsament interessa á la classe professional, si que també als agricultors, quals interessos poden sufrir depreciació en rahó á la facilitat ab que 's trasmet, al descans á que obliga y á la pèrdua de llet que determina.

Es coneguda ab los noms de *estomatitis aftosa*, *afto-ungular*, *gripe* y l' avans dit.

Pot definirse com un estat infectiu, caracterisat per una inflamació de la mucosa bucal, ab formació de butllofas (vesiculas) ó aftas, qual inflamació pot desenvoluparse també en l' entremitx del casco ó unglots y en los mugrons, considerantse d' origen bacteriológich.

Se la pot observar sovint en lo bou, la ovella y 'l porch, essent rara en la cabra y 'l caball. Pot aixís mateix presentarse en l' home, en lo gos y en la viram.

Es molt contagiosa. La infecció pot realisar-se per medi del líquit contingut en las butllofas, la baba, la orina, las materias fecals, la sanch y la llet.

Un animal malalt sembra, per dirho aixís, la malaltia per la baba que s' escapa de sa boca y l' humor que supura de sas potas, podent assegurar que l' animal que trepitji sos passos se contagiará.

La ingestió de llet crua ó poch bullida pot determinar la infecció. També la pot produhir lo greix.

Se pot trasmetre á la criatura per medi dels instruments propis pera la vacunació.

Los punts perillosos pera 'l contagi dels animals son los her-

GRAN ESTABLIMENT D' APICULTURA MOVILISTA Ó MODERNA.

E. DE MERCADER-BELLOCH: Córcega, 271, GRACIA. (Barcelona.)

Premiat en varias Exposicions nacionals y extranjerias.

Aquesta antigua casa, acreditada per la bondat de sos productes, ha adquirit novas máquinas que li permeten perfeccionar la fabricació de colmenas (buches, ruscos ó arneras) y demés utensilis necessaris per lo seu maneig, y en particular la elaboració del panal artificial (bresca) que fabrica ab *cera pura d' abellas*. S' envian catálechs gratis á qui 'ls demani. La casa s' encarrega de la formació de pressupostos é instalació de colmenars.

El Colmenero Español.

Órgano oficial de la Societat Espanyola d' Apicultura, periódich dedicat exclusivament al cultiu de las abellas.

Director-Propietari: **E. DE MERCADER-BELLOCH.**

Fa cinch anys que se publica, y surt cada mes per quaderns de 16 páginas ab cuberta.

Preu de suscripció: 5 pessetas al any.

GUÍA DEL APICULTOR BRITÁNICO, per Mr. Th. Wm. Cowan, traduhit al espanyol per E. DE MERCADER-BELLOCH. 2 pessetas en rústica y 2'50 encuadernat en mitja pasta. Se ven en la Administració del *Colmenero Español*, Córcega, 271, Gracia, en las principals llibrerías d' Espanya y en lo Consultori-Mostrari Agrícola, carrer de la Primpcesa, n.º 12, entressol. — BARCELONA.

batjes, los abeuradors comuns, los camps de fira, los corrals de posada y 'ls vagon de ferro-carrils destinats al transport de bestiar. També son perillosos los objectes que hajan servit als animals malalts.

En general la *glosopeda* no ataca més d'una vegada á un mateix individu á pesar de presentarse escepcions á aqueixa regla. Pot donarse 'l cas d' observar á un temps en lo mateix malalt altre malaltia de caràcter infecció.

Lo període d' incubació ó siga 'l temps que 's succeheix desde sa infecció fins la aparició de la malaltia sol ser de 3 á 4 dias. S' ha observat també que pot ser de 8, 12 y fins 15 dias.

Comensa la malaltia ab un moviment febril més ó menos pronunciat, segons la edat del animal y la intensitat de la epidemia, abatiment, inapetencia, supressió del remúch, acceleració del pols y de la respiració. La boca está ardorosa, tumefacta, ab dificultat en la masticació y deglució, apareixent en la mucosa, sobre tot en la dels llabis y llengua, butllofas groguencas que 's reventan al cap d' alguns dias, deixant en son lloch llagas superficials.

La saliva es abundant, llepissosa, filamentosa, espessa y grumollosa, devegadas també sanguinosa y fètida; escapantse per la concisura dels llabis.

Pot comunicarse la infecció als mugrons, determinant la erupció vesiculosa, que al principi son grans vermells, terminant en pústulas sense ombligo, que al secarse 's converteixen en costras que desapareixen per descamació.

Aquesta erupció pot generalisarse y no 's presenta d' una sola vegada, sino per brots successius.

Si la infecció passa á las potas notém certa dretor al andar, freqüents pataleigs ó bé una verdadera claudicació. Se posa la pota calenta, dolorida y al passar la má al ruedo de la corona 's pot comprovar en la pell una supuració de materia espessa y groguenca.

La marxa de la *glosopeda* pot ser contínua ó intermitent. En lo primer cas la erupció apareix molt aviat, á pesar de tenir lloch per marxas successivas necessitantse 8 ó 10 dias pera sa curació. Però pot durar més sempre y quand existeixin compli-

Estació Ampelográfica Catalana.

CEPS AMERICANS. -- HÍBRIDS LOS MÉS RESISTENTS Á LA FILOXERA. -- VARIETATS EUROPEAS EMPOLTADAS SOBRE PEU RESISTENT. ESCOLA PRÁCTICA D' EMPOLTADORS la primera creada en Espanya.

Está publicat lo Catàlech número 10 corresponent á 1895-96 que 's remeterá oportunament á qui 'l solliciti.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á D. ANTON UBACH SOLER, (propietari) TARRASSA.

VALLS GERMANS ENGINEERS CONSTRUCTORS.

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19, (ensanxe Ronda de S. Pau). — BARCELONA

Premiats ab 23 medallas d' or y plata, 3 Grans diplomas d' Honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions complertas, segons los últims adelantos, pera Fàbricas y molins d' oli, pera petites y grans cullitas, prempsas hidràulicas, d' engranatxes, de molineta ó palancas, etc., etc. — Fàbricas de fideos y pasta pera sopa, mogudas per caballeria y per motor. — Fàbricas de xocolates, en petita y gran escala, mogudas á bras, per caballeria y per motor. — Fàbricas de farinas y sos anexos de molineria. — Prempsas pera vins, bombas pera trafegar, etc., etc. — Màquines de vapor, motor á gas, turbinas, torns, bógits, etc., etc. — Especialitat en prempsas hidràulicas y de totas classes, pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats. — La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

DIRECCIÓ PER TELÉGRAMAS:

VALLS.-Campo Sagrado.-BARCELONA.

Teléfono núm. 595.

Ayuntamiento de Madrid

ESTACIÓ
AMPELOGRÁFICA
CATALANA.

Dirigirse á Don

Anton Ubach Soler

PROPIETARI.

TARRASSA.

cacions, essent las més frequents las gastro-enteritis, los abcessos y las oftalmias ó mal d' ulls.

Lo pronóstich d' aquesta malaltia es benigne sempre que 's combati ab una bona higiene y la medicació que després indiquém. La terminació per la mort es poch frequent.

Lo tractament es molt senzill. Consisteix en rentar las parts inflamadas ab aygua bullida y un poch tèbia, á la que 's barreja unas quantas gotas de *Muriatis acidum* 2.ª decimal. Interiorment se farà pendre al malalt *Kali-chloricum* y *Mercurius solubilis* alternats. Tres glòbuls sobre la llengua cada 2 horas ó una gota de la dilució cada 4 horas. Si no bastés se donará lo *Nitri. acid.* 3 glòbuls cada 3 horas.

En quant á la alimentació deurá ser farinosa ó en son lloch composta de sustancias de fácil digestió. Procuris la major netedat en los locals y objectes destinats al bestiar, separant rigurosament los animals malalts dels sans.

DR. PINART.

† PERE SECASES Y PERNAL.

Lo día 13 del present morí á Vilafranca del Panadès, ahont desempenyaba 'l càrrech de notari.

Fundá y dirigí *Las Cuatre Barras*, periódich defensor del regionalisme, á quina idea consagrà tots sos esforços ab verdadera energia, fins en los últims moments de sa vida.

¡Que Deu tinga en gloria 'l ànima del amich y company!

VARIETATS.

LO BARBER PAU NOLAS.

TIPOS CASULANS.

Dit afeytador, es un dels tipos més trempats y nets que corran dins del gremi d' esquila-clatells y arrapa-barbas. Sa netedat, sobre tot, arriba á tal punt que té dividida sa clientela en tres grupos classificats de la següent manera: primer, los pagesos: segon, los menestrals y tercer, los rentistas y forasters. Per cada un d' ells té

● FÀBRICA DE VIDRIERÍA ● ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS, ACIDS, AIGÜES MINERALS Y DEMÉS.

DE JOAN VILELLA Y COMP. A
Fàbrica à S. Martí de Provensals (Poble Nou).—Despaig: Carrer del Comerç, 43, entressol, 1.ª—Barcelona.

Aquesta fàbrica s'ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fàbricas de productos químichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botelles-tips, jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champignas, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouts, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de begudes, gaseosas y cerreses y per los propietaris de manutalls pera las sevas aigües medicinals.—La casa envia dibuixos y preus a las personas que ho sollicitin.

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.

LA CATALANA.

SOCIETAT DE SEGURS CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de S. Francesch, n.º 5, en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reserves, que es de 30 milions, com per esser l' única societat en un tot catalana de las de la seua indole, ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari.

LA CATALANA se troba representada en todas las poblacions importants d' Espanya.

Ayuntamiento de Madrid

FÀBRICA DE VIDRIERÍA
de Joan Vilella y C.^a

FABRICACIÓ ESPECIAL DE GARRAFONS.
Comers, 43, entressol, Barcelona.

sas eynas del ofici apropiadas, sense que may las barreji, netas y escaldadas totas, puix com diu ell: *greu 'm sabria que ningú pogués dir, en veritat, qu' aquí casa se li hagués encomanat cap mal dolent.* Anant á sa tasca; comensa per estovarvos lo coixí de cuyro vert, ple de clins, avans de sentarvos. Va al armari, treu un pitet net de bugada, blanch com una tofa de neu y vos el posa, y arreglats que estéu d'aquesta conformitat á punt de menjarvos un platet de sopas á tall de canalleta, heu de presenciar ab calma d' oficina totas las altras operacions preparatorias. Comensa per afinar la navaja, després d' escullirla entre molts, sobre la pedra, després sobre la badana, y per tercer cop sobre lo picador d' etzevara y per últim després d' aixugarla l' escalda ab aygua ben bullenta, fent lo mateix ab l' escudella y la brotxa. Amanits los trastos y avans d' ensavonarvos la cara, se renta las mans, no tocantvos cap pel que tot, inclús sa persona, no siga net com una patena. Es una mania.

La cosa en aquest terreny, comensa l' operació despatxantvos llavors seguit y deixantvos tan nous de fatxada, que ni casi la vostra dona al arribar á casa vos coneix. Mentres dura la feyna vos dona la conversa qu' ell ja endevina que vos fa per casa y per quedar bé no vos cal més que respondre sí, ó nó, que lo qu' es ell ja dona y escapsa á la vegada.

Després d' afeyllats, podéu passar á rentarvos, qu' allí á son lloch ja hi ha lo rentamans y la tovallola russa ó de pell de tripa y tornantvos á assentar y tret lo pitet vos posa lo pentinador y allavors no vos cal més que demanar, ja vos canta ell mateix la carta.... —Tupé á lo Sagasta, bigoti á lo Cánovas del Castell ó bé á lo Castelar, patillas á lo torero, barba á lo diplomátich, clenxa á l' alfoncina, idem á la romana...., en fi, triéu y remenéu de tots los sistemes coneguts y per conèixer.

De donas, si que no n' hi parléu. No 'n pot veure cap y per lo mal que 'n parla sembla que no hagi tingut mare. Vol passar la vida concu, ni molestantse ni molestant, segons diu, mes pensa en aixó mal, puix si avuy es jove y viu junt ab son pare á dispesa á casa d' una seva germana, demá vell ¿quí sab ahont haurá d' anar á parar y qui li donará las sopas? puix sense poguer treballar del ofici, ni quartos tindrà pera fer cantar un cego, y sense profit tot hom se cansa de fervos lo llit. ¡Son fal-leras d' homes!...

Llestos y alleugerits qu' heu quedat de céntims, vos ofereix una cadira per seure invitantvos á pendre la fresca, si es al istiu, y á vora la llar si al hivern. Llavors, si no té feyna, fent lo cigarret está á las sevas glorias parlant y discutint de tot y enterantvos de las novetats del poble y vehins, puix sempre porta á flor de llavi la crónica de la comarca.

Mentres tant arriban las deu del matí y puja la diligencia que

IMPORTANT AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l' únich exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com succeheix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat. Lo TALPICIDA-ALMERA es l' únich medi exterminador d'aquets animals, lo més barato y segur.

¡PROBÉULO Y VOS CONVENCERÉU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despaig Central: carrer de Xucá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Ayuntamiento de Madrid

EN LA CASA TOBELLÀ

coneguda per

CASA REIG

DE

Sant Pol de Mar,

se venen taronjers empeltats sobre peu agre, pomeras, pereras, presseguers, plátanos y polls pera passeig á preus módichs.

Sarments y arrelats de las millors classes de ceps americans.

DIRECCIÓ:

J. Tobellà y Soler

S. Pol de Mar

ó

J. Tobellà y Argila

Primpesa, 11, 3.er, 1.^a

BARCELONA.

NOVAS MÁQUINAS

PERA

MOLDRE OLIVAS,

AB PATENT D' INVENCIÓ
PER 20 ANYS,

de

Marcelino SALVATELLA

CONSTRUCTOR.

Tortosa.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agrícolas premiadas en varias exposicions.

porta 'l correu y diaris, y desclosos aquéstos, se llegeixen las últimas noticias, se parla de Madrid y llurs polítichs, *terra ahont, diu ell, qu' amagan y aixafan l' ou á tota Espanya, inclús sas colonias*, puix hi va estar quand servia al Rey. Per si hi ha algun parroquiá de bon humor té lo diari satírich *La Barretina*, porque 's distregui; mes ell se queda sempre dins l' estol dels que discuteixen de política y parlar de lleys, trampas, guerras, ministeris, diputats, senadors, eleccions y tota la farandola, aixó l' engreixa y fa la seva menja, convertintlo en nou Meternik ó Bismarck.

Mes, pobre Pau Nolas, fora del seu ofici en res més entén, mes en ell sí que hi vol la seva, sino qu' en honor de la veritat, lo fer dissapte ab ell es operació que resulta calmosa si bé ben feta.

Tal es, pintat en pocas pinzelladas, lo tipo d' un barber de la nostra terra.

EMILI PASCUAL AMIGÓ.

Torre-Blanca (Bruch) 1897.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Vins artificials.

Per l' increment que prenen, al dir de molts, certas begudas no alcoholisadas, que se batejan ab lo nom de vi, en Alemany, Russia, Suissa, Estats-Units y Hungría, y que segons s' assegura patrocinan las societats de *templansa*, creyém convenient dir quatre paraulas sobre aquest assumpto pera que se veja 'l candor de certa gent y las múltiples formas de fabricació dels anomenats vins artificials.

Mr. Mulher Thurgan enólech alemany, si no recordém malament, ha imaginat pera 'ls membres de las societats de *templansa* un producto, no alcohólich, constituhit per el most de rahims esterilísat. Dit such adicionat d' aygua y escalfat en recipients especials fins á 70 graus centigraus, té la propietat de no fermentar en las ampollas que se coloca y pot conservarse durant varios anys. S' assegura que una societat suissa de *templansa* pren aquet descubrimient baix sa protecció y s' anuncia ja que una companyia de Berna, forta ab son apoyo s' organisa per' elaborar dit brevatje, afegintse que una fábrica deu instalarse en Crimea y que ben prompte Italia, Fransa y América 'n possehirán d' altres.

Per altre part, la premsa d' Hungría diu que un enginyer francés recomana las pastillas ó tauletas d' un excel·lent extracte de vi concentrat, de sa invenció, ab privilegi y marca de fábrica deposti-

Estos folletos, publicados por el PERMANENT NITRATE COMMITTEE de Londres, los reparte *gratis* la Delegación Hispano-Portuguesa, Claris, 96, Barcelona, bastando hacer la demanda de los mismos al Delegado.

El PERMANENT NITRATE COMMITTEE no vende ni dispone de nitrato, y sus deseos son no intervenir en operaciones mercantiles. Sin embargo, está á disposición de los interesados para suministrarles cuantos datos deseen sobre precios, fletes, expendedores y demás antecedentes requeridos para el comercio del *nitrato de sosa*.

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGACIÓN HISPANO-PORTUGUESA.

¿Qué cantidad de nitrato de sosa (salitre de Chile) necesitan los diferentes cultivos y en qué época del año conviene aplicar este abono? La importancia del nitrato de sosa en la horticultura y jardinería. Por el Dr. D. Maximiliano Weitz, secretario de la Delegación *Der Vereinigten Salpeter-Produzenten*.

El nitrato de sosa en agricultura.—Su empleo en el cultivo de la vid. Por el Dr. D. L. Grandeau, director de la Estación Agronómica del Este, Francia.

«El empleo del nitrato de sosa en los diversos cultivos» precedido de una reseña sobre «la nutrición de la planta según los modernos conocimientos.» Conferencia dada por el ingeniero D. Mariano Capdevila y Pujol, delegado en España y Portugal del PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

Ayuntamiento de Madrid

PERMANENT NITRATE COMMITTEE.

DELEGADO EN ESPAÑA Y PORTUGAL:

D. Mariano Capdevila y Pujol.

Claris, 96, Barcelona.

tada y honrat además ab duas medallas d' or, com lo mellor medi pera fer un excel·lent vi. Cada tros costa 3 franchs 50 céntims y 2 tauletas bastan pera fer una beguda del mateix género y gust que un vi completament natural. Poden utilisarse instantáneament pera 'l consúm, pera las barrejas y pera 'l mellorament dels vins deteriorats. Pera sa preparació basta simplement desfer las pastillas en aygua calenta ab sucre.

Altres molts begudas y mixturas per l' estil de las mencionadas, á base de such de rahims y altres fruyts, y sobre las quals convé prevenirse, se preconisan, però creyém que ab lo dit basta pera formarse cabal concepte de lo que poden ser ellas, fantántlosi lo que constituheix la essencialitat del vi, *l' alcohol*, y lo lluny que están per sa composició y condicions de la més sana y agradable de las begudas fermentadas.

Mercat de Sant Celoni.

Bestiar.—Badells per carn, de 7 à 7'50 rals carnicera. — Idem pera criar, de 80 à 200 pessetas un. — Porchs, de 12 à 30 pessetas un. — Xays, de 7 à 8 rals carnicera.

Grans.—Fasols manresans, de 22 à 23 pessetas quartera. — Idem montmelons, de 23 à 24 id., id. — Id. setsemanés, à 24 id., id. — Fabas, de 12 à 12'50 id., id.

Los grans comensan de minvar. Las existencias van acabantse.

Viram.—Preus regulars; ous, de 0'95 à 1 pesseta dotzena.—P.

21 Abril 1897.

Mercat de Vendrell.

Lo mercat celebrat lo dissapte últim en aquesta vila se vegé molt concorregut, fentse regular número de tranzaccions, especialment en sofre y sulfat, pagantse á 30 rals lo sach de 40 kilos lo primer article y á 70 céntims lo segon.

En quant á las garrofas, que n' hi havia molts existencias en plassa, se pagáren á 23 rals quintá.

Los vins segueixen molt encalmats.

Mercat de Vich.

Xeixà, à 15 pessetas quartera. — Forment, à 14'25. — Mestall, à 11'25. — Ségol, à 10'25. — Ordi, à 7'75. — Cibada, à 7. — Espelta, à 5. — Blatdemoro, à 9. — Fajol, à 9'50. — Fabas, à 11'50. — Llegúm, à 14. — Fasols, à 16. — Mill, à 10. — Ciurons, à 20.

VINYAS AMERICANAS.

GRANS CULTIUS
Y
VIVERS CATALANS
DE

D. Martial Ombrás

Avinguda Ferrocarril

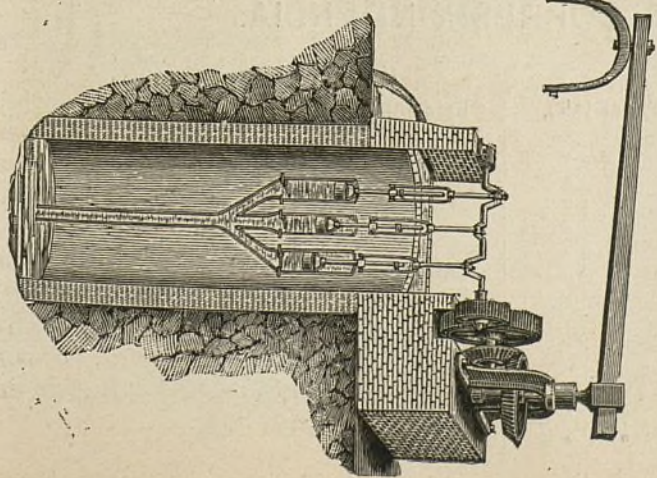
FIGUERAS (Gerona)

Recomano als senyors Propietaris en bé desos interessos que, ans de comprar ceps americans, se serveixin consultar mos preus corrents y visitar mas plantacions ab 40.000 peus de 4 à 10 anys, produhint alguns milions d' estacas *Rupestris Lot, Guiraud, Martin, Gloire de Montpellier, etc.; Berlandieri é híbrid Millardet*; podentes-culliren plantacions de 500.000 barbats y 40.000 empeltats. No vench altres productos que 'ls meus, y las varietats que se demanin las serveixo sense barreja, autenticas y garantidas en factura.

Desconfiar d'eixos comerciants que no tenen plantacions sino en sa imaginació y preus corrents.

A petició dels senyors compradors se regala y envia de franch la obra «Notiones prácticas de viticultura; La Viña Americana, su plantación, ingerto, cultivo, enfermedad, & per D. Marsal Ombrás, propietario.

Aving.^a ferrocarril
FIGUERAS (Gerona).

BOMBAS SIMPLIFICADAS.

Vegis lo número 160 de *La Paginea*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fonderia de 4 metros á 30, treuen de 500 à 90 litros d' aygua per minut y colocadas ab tots sos accessoris no més valen de 625 ptas. á 975 respectivament; passant d' un 10 per 100 més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua. — Dirigirse als constructores, **Srs. Moratones y Companyia**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

Ayuntamiento de Madrid

REGLAS PRÁCTICAS

PERA OBTENIR
BONS OLIS

PER
G. J. de Guillen-García
enginyer.

Preu: 1 pesseta.

Primpcesa, 12, entressol.
BARCELONA.

FIRAS DE CATALUNYA.

MAIG. — *Barcelona*. — 1 Parets, Vilafranca, Sant Feliu Sasserras. — 3 Vich. — 8 Calella. — 15 Cardedeu, Castellfollit de Riubregós, Moyá. — 27 Vilanova de Vilamajor (Sant Antoni). — Alpens, penúltim diumenge. — Gironella, segon dissapte. — Tarrassa, primer diumenge. — Sant Celoni, segon dimecres. — Sabadell, segon diumenge, (aplech de la Salut).

Girona. — 1 Hostalrich, Olot, Peretallada. — 3 Figueras. — 15 Amer, Castellfollit, Torroella de Montgrí. — 20 Port de la Selva, Vidreres. — Calonge, tercer diumenge. — La Junquera, segon diumenge. — Llagostera, diumenge avans del 26. — Tortellá, últim diumenge.

Tarragona. — 3 Salomó. — 8 Gandesa. — 8 y 31 Santa Coloma de Queralt. *Lleyda*. — 3 Agramunt, Vilaller, Santa Linya. — 5 Bellver, Granyena. — 8 Gosol, Gurb. — 11 Cubells. — 13 Sant Llorens Morunys. — 15 Balaguer, Lleyda, Solsona. — 19 Cabó. — 28 Alguayre. — Albagés, tercer diumenge. — Gerri, primer diumenge. — Tora y Cervera, últim diumenge.

Firas movibles.

MAIG. — *Barcelona*. — Manresa, Ascensió. — Sant Cugat del Vallés y Sant Sadurni, Ascensió. — Torelló (Sant Feliu), id.

Girona. — Banyolas, dimecres avans de la Ascensió. — Besalú, Ascensió. — Palafrugell, Ascensió. — Santa Coloma de Farnés, dilluns primer després de id.

Tarragona. — Cambrils, Ascensió. — Tarragona, diumenge tercer després de Pasqua de Resurrecció.

FESTAS MAJORS.

MAIG. — *Barcelona*. — 1 Rocafort. — 3 Cabriels, Camps, Santa Creu de Olorde. — 11 Tordera. — 15 Castellví de Rosanes, Jorba. — 20 Sant Boy del Llobregat. — Argensola de Bages, diumenge tercer. — Castelladral, diumenge primer. — Castellolí, diumenge segon. — Moncada, diumenge últim. — Prat del Llobregat, diumenge primer. — Samalús, diumenge segon. — Sant Pere de Tarrassa, diumenge tercer. — Serdanyola (Sant Martí), diumenge primer. — Vilanova de la Roca, diumenge segon.

Girona. — 1 Gujá. — 6 Gahusas. — 7 Celrá, Viure. — 11 Ripoll. — 14 Cruïlles. — 19 Bellcayre, Vilajuiga. — 26 Llagostera. — 31 Agullana. — Argelaguer, diumenge segon. — Esponellá, diumenge quart. — Las Presas, id. — Montagut, diumenge primer. — Vilabrareix, diumenge tercer.

Tarragona. — 3 Salomó. — 6 Porrera. — 22 Vilella Baixa. — Dosayguas, dium. últim. *Lleyda*. — 1 Alinyá. — 3 Anglesola, Salardú. — 6 Torms. — 7 Mur, Prullans. — 11 Lleyda. — 13 Tàrraga. — 14 Figols, Tremp. — 15 Monjaleo, Sant Antolí, Tornabous, Mollerusa. — 23 Bobera. — Navés diumenge primer.

Festas majors movibles.

MAIG. — *Barcelona*. — Rubió, Ascensió.

Tarragona. — Montblanch, diumenge després de la Ascensió.

Lleyda. — Organyá, diumenge avans de Pasqua de Pentecostés.

IMPRESSA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.

ALS SUSCRIPTORS DE L' ART DEL PAGÉS

La Administració d'aquell periódich recorda als seus abonats que están en descubierto, se serveixin saldar comptes y posarse al corrent de la anyada, ja siga directament a la sucursal, carrer del Bou de la Plassa Nova, n.º 13, papereria, ó per medi de sellos de 0'15 cts., remesos en carta al carrer de la Primpessa, n.º 11, Barcelona.

TURTÓS
DE
COCO Y LLINOSA
en cocas y en farina
PER ALIMENT
DEL BESTIAR
y tot lo que tinga
relació ab la
AGRICULTURA
Dirigirse al
CONSULTORI-MOSTRARI
AGRICOLA
Primpessa, 12, entressol.
BARCELONA.

PETITA CORRESPONDENCIA.

Barcelona. — P. B.
" — A. D.
" — E. L.
" — E. S.
" — V. de B.
" — J. B.
" — J. C.
" — L. F.
" — J. B.
" — J. G.
" — J. M.
" — E. M.
" — J. C.
" — J. Z.
" — S. de P.

Pagat 1897.
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "

Barcelona. — A. R.
" — P. M.
" — P. V.
" — M. de P.
" — F. P.
" — A. S.
" — J. M.
Collell. — M. B.
Fontcuberta. — J. S. — Pagat fins Abril de 1897.
Gayá. — J. C. — Pagat 1897.
Hospitalet del Llobregat. — J. O. — 96-97.
Sardanyola. — V. Ll. — 1897.
Sant Pol de la Bisbal. — M. M.
Sallent. — F. S.

Pagat 1897.
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "
" "